

UDK: 581.52:347.31(4-672EEZ(368.031+368.042+369.22:303.443 (497.121)

Dr Zoran D. Radović,

doktor pravnih nauka, glavni i odgovorni urednik časopisa „Tokovi osiguranja“

zoran-radovic@hotmail.com

PRIKAZ SAVETOVANJA

SAVETOVANJE SLOVENAČKOG UDRUŽENJA OSIGURAVAČA

Početak juna 2012. Slovenačko udruženje osiguravača (Slovensko zavarovalno združenje) organizovalo je godišnje savetovanje u Portorožu, gde je izloženo 35 referata.

Boštjan Kajtina, Lučka Kajfež Bogataj i Vlado Dimovski pripremili su referat o rizicima po životnu sredinu. Autori smatraju da članovi Slovenačkog udruženja osiguravača imaju obavezu, a istovremeno i mogućnost da uspostave saradnju sa osiguranicima i državom radi smanjenja rizika koji ugrožavaju prirodnu sredinu. Sprovedena anketa pokazala je da su članovi Udruženja pasivni, što može negativno da utiče na njihovo finansijsko poslovanje. O rizicima koji prete životnoj sredini treba obavestiti javnost. Autori su mišljenja da Slovenačko udruženje osiguravača može preuzeti ulogu informativnog centra osiguravajućih i reosiguravajućih kuća, kao i drugih finansijskih institucija, da obaveštava javnost i predlaže mere ne bi li se rizici koji ugrožavaju čovekovu okolinu smanjili.

Dušan Kidrič napisao je referat o neophodnosti saradnje javnog i privatnog osiguranja. Osiguranje kao delatnost ustanovljeno je da štiti pojedince ili društvene grupe od negativnih posledica. Javno i privatno obavezno i dobrovoljno osiguranje trenutno se nalaze u institucionalnom pokušaju da se rizici u većoj meri savladaju i da se smanji neizvesnost. Kidrič smatra da oba sektora osiguranja treba da sprovedu izmene u poslovanju te da primenjuju različite metode koji se dopunjuju u zaštiti pojedinca od rizika koji mu prete. Autor misli i da su potrebne izmene u zakonskim propisima, bar što se tiče sektorā osiguranja koji pokrivaju pojedince od istih rizika.

U referatu „Analiza dopunskog zdravstvenog osiguranja“ **Robert Sraka** očekuje izmene u dopunskom zdravstvenom osiguranju. Trenutno postoje dva scenarija. Moguće je povećati broj ponuđača obaveznog (socijalnog) osiguranja ili uvesti obavezno ugovorno osiguranja koje bi sprovodile osiguravajuće kuće. Za oba sistema potrebno je uspostaviti sofisticirani sistem raspodele rizika. U Sloveniji nema iskustava u ovom pogledu. Autor je u članku ukazao i na neophodnost redistribucije.

Ivan Gračar pripremio je referat „Obavezna ugovorna osiguranja – čuvar socijalne države“. Predloženo obavezno ugovorno zdravstveno osiguranje doprineće dugoročnoj finansijskoj stabilnosti sistema zdravstvenog osiguranja, a obezbediće i zdravstveno osiguranje i solidarnost u uzajamnosti, što je važno za socijalno osiguranje. Postojeće beneficije bile bi zagarantovane osiguranicima, sem u slučaju da se pokaže da ne postoji drugi način da se izdaci osiguranja pokriju.

Andrej Šercer i Renato Burazer napisali su referat o primeni direktive Solventnost II, o tome na koji način obezbediti kvalitativne procese upravljanja kako bi oni bili usklađeni s Direktivom. Najvažnija obaveza osiguravajućih kuća jeste da odrede pogodna lica koja će biti odgovorna za realizaciju poslova upravljanja rizicima, skladnosti poslovanja, unutrašnje revizije i aktuarstva. Uspešnost rada osiguravajućeg društva zavisice od uspeha postavljanja pogodnih i stručnih odgovornih lica da rukovode tim zadacima.

O obezbeđenju ličnih podataka poverenih osiguravajućoj kući referat su napisali **Ajla Čobo i Maja Javoršek**, koji smatraju da je ovo jedna od osnovnih obaveza osiguravajućeg društva. S tim u vezi u praksi nastaju problemi. Obezbeđenje ličnih podataka treba prilagoditi zahtevima propisa, ali je takođe neophodno u obzir uzeti i specifičnosti pojedinih delatnosti i okolnosti pod kojima se lični podaci obrađuju. Ovome treba dodati složenost sprovođenja bezbednosnih mera. Potrebno je voditi računa i o pratećim troškovima i obuci zaposlenih.

Sa ovim referatom povezan je referat **Maje Golovrški** o posredovanju ličnih podataka o zaključenim životnim osiguranjima u drugim institucijama. Osiguravajuća kuća koja se bavi životnim osiguranjem u obavezi je da lične podatke osiguranika striktno čuva. Prilikom davanja podataka drugim institucijama, osiguravajuća kuća mora da poštuje relevantne zakonske propise. Na ovu temu referat je napisala Aleksandra Šljivar Berčič. Reč je o značaju obezbeđenja ličnih podataka u osiguravajućim društvima. Autorka je naglasila da živimo u veku u kome je najvažnije imati pravu informaciju. Delatnost osiguranja zasniva se na prikupljanju i procesuiranju podataka u imovinskom i životnom osiguranju. Lični podaci koje osiguravajuće društvo dobija bitni su za uspešnost poslovanja. Njihova zaštita za osiguravajuću kuću predstavlja socijalnu i zakonsku obavezu. **Aleksandra Šljivar Berčič** obaveštava čitaoce o

relevantnim propisima, a pored ostalog ukazuje na Zakon o varstvu osebnih podatkov i Zakon o pacientovih pravicah. U članku se navode pravila koja se primenjuju na zaštitu ličnih podataka, kao i na dileme koje osiguravajuće kuće imaju u vezi s rukovanjem ličnim podacima.

O problematici zaštite ličnih podataka referat je napisao i **Alan Medveš**, koji je razmotrio pitanje njihove zaštite u informacionim sistemima. Sve se više postavlja i pitanje da li su lični podaci adekvatno zaštićeni od neovlašćenih pokušaja da se do njih dođe. Od donošenja „Zakona o varstvu osebnih podatkov“ prošlo je dosta vremena. U međuvremenu, napredak je ostvarila informaciona tehnologija koja pruža veću zaštitu ličnih podataka. Navedeni zakon nije više adekvatan. Autor je uporedio rešenja u ovoj materiji u Austriji, Italiji i Nemačkoj. Medveš kritikuje neka rešenja Zakona o varstvu osebnih podatkov koja mogu da dovedu do pogrešnog tumačenja.

Dejan Srše napisao je referat o osiguranju po direktivi EU koja reguliše odgovornost za štete prouzrokovane životnoj sredini. Režim odgovornosti zasnovan je na Direktivi 2004/35/ES Evropskog parlamenta i Saveta Evrope. Osnovna odredba Direktive predviđa da štetu prouzrokovanu životnoj sredini plaća zagađivač. Srše naglašava da je u pitanju sistem *sui generis*, u kome se štiti sama priroda, nezavisno od prava pojedinca na naknadu štete koju je pretrpeo. Predviđena su dva režima odgovornosti: objektivna odgovornost za lica koja se bave opasnim delatnostima, dok se odgovornost ostalih lica zasniva na njihovoj krivici. U oba slučaja štetnici se mogu osigurati od odgovornosti kod osiguravajuće kuće. Osiguravajuće pokriće može da uključi finansiranje preventivnih mera i naknadu za preduzete mere osiguranika sprovedene po naredbi vlasti.

Miroslav Končina napisao je referat o penzijskoj i zdravstvenoj reformi kao uslovu za stabilizaciju javnih finansija i širenje tržišta osiguranja u Sloveniji. Autor veruje da će obe reforme doprineti zainteresovanosti građana da u većoj meri materijalno participiraju u zdravstvenom i penzijskom sistemu osiguranja. Osiguravajuće kuće mogu očekivati da će se tržište osiguranja proširiti, što će istovremeno povećati zaposlenost.

O pravnom odnosu osiguravajuće kuće i posrednika referat su napisali **Šime** i **Simona Ivanjko**. Prema autorima, centralno mesto zaključivanja ugovora o osiguranju pripada posredniku (brokeru). Odnos između osiguravajuće kuće i posrednika jeste multidimenzionalan. Ovaj odnos je delimično regulisan Zakonom o osiguranju i Obligacionim kodeksom. Mnoga prava i obaveze ugovarača određena su zakonom. Ostala prava i obaveze mogu se ugovoriti. Otvorena pitanja odnose se na plaćanje posredničke provizije, zaštitu interesa osiguravajućeg društva i komunikaciju između posrednika, osiguravajuće kuće i osiguranika.

O nadstandardnom zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj reformi referat je napisala **Olga Franca**. Privatno zdravstveno osiguranje u Sloveniji ustanovljeno je 1993. godine. Uvođenje sistema prema kome osiguranici doplaćuju osiguranje treba da posluži finansijskoj stabilnosti. Ovaj sistem s vremenom je pretrpeo više izmena, da bi se danas i drastično izmenio. Sprovedena anketa utvrdila je da su potrošači svesni očekivane zdravstvene reforme. Proći će, međutim, izvesno vreme dok potrošači ne počnu da štede za starost i doplaćuju za dopunsko zdravstveno osiguranje.

Pažnju je privukao i referat **Marka Pavlihe**, koji je postavio pitanje da li je globalna privredna etika utopija ili jedini izlaz iz krize. Pavliha razmatra Deklaraciju o globalnoj etici (1983) i Manifest za globalnu ekonomsku etiku (2009). Autor je pristupio radu kako bi poboljšao Etički kodeks slovenačkog osiguranja.